
Stanovisko think-tanku k prioritám návratu do škol

Stanovisko think-tanku Univerzity Karlovy Vzdělávání21 k prioritám návratu žáků a studentů do škol

Think-tank Univerzity Karlovy Vzdělávání21 podpořil priority pro otevírání škol navržené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Expertní skupina současně přijala doporučení pro postupné rozvolňování ve dvou etapách, a to na základně epidemické situace. Členové think-tanku se na tom shodli na jednání, které proběhlo on-line formou ve středu 4. listopadu 2020.

„Návrat dětí a studentů do škol musí být jedna z hlavních priorit státu a musí k němu docházet bezprostředně poté, co jej umožní vývoj epidemické situace. Podporujeme proto plán ministerstva školství a pro rozvolnění navrhuje dvě etapy.

Dlouhodobá forma distančního vzdělávání vede bohužel k výraznému omezení rozvoje znalostí a dovedností žáků i studentů napříč celým systémem školství, dochází k sociální izolaci dětí, zastavila se praktická výuka na středních a vysokých školách a je ohrožena příprava studentů na státní závěrečné zkoušky.

Věřím, že situace bude příznivá a k obnovení školní docházky dojde co možná nejdříve, uvedl rektor Univerzity Karlovy a vedoucí think-tanku UK Vzdělávání21 **prof. Tomáš Zima**.

„Pokud epidemiologická situace neumožní návrat žáků do škol v horizontu několika týdnů, měli bychom se intenzivně zamýšlet nad alternativami, které umožní bezpečné setkávání žáků např. ve venkovních prostorách škol, v přírodním prostředí apod. Pobyt venku je pro děti v tomto období mimořádně důležitý a ne všechny rodiny jej mohou v dostatečné míře svým dětem zajistit,“ doplnila prorektorka univerzity pro koncepci a kvalitu vzdělávací činnosti **prof. Radka Wildová**.

Rozdělení priorit návratu do škol dle think-tanku Vzdělávání21. Každá etapa může mít různé fáze podle vývoje epidemické situace:

První etapa:

- 1. stupeň základních škol, případně alespoň 1., 2. a 5. ročník základních škol
- speciální školy (dle § 16 odst. 9 ŠZ)
- závěrečné ročníky ZŠ, SŠ a VOŠ
- praktické vyučování a praktická příprava v SŠ a VOŠ
- VŠ: individuální konzultace/zkoušky: laboratorní, experimentální nebo umělecká výuka a práce za přítomnosti nejvýše 15 osob; klinická a praktická výuka a praxe ve všech oblastech. Dále zvážit možnosti prezenční výuky na vysokých školách u prvních a závěrečných ročníků.
- Navrhnout, aby byly umožněny individuální konzultace u zvláště zranitelných skupin žáků ve školním i domácím prostředí.

Druhá etapa:

- 2. stupně základních škol, případně 1. stupně základních škol, které nebyly zahrnuty v 1. etapě, a nižší stupně víceletých gymnázií
- ostatní ročníky SŠ a VOŠ
- rozšiřování skupin pro VŠ
- základní umělecké a jazykové školy

Každá etapa počítá s výukou ve skupinách, které budou mít omezený počet účastníků a rovněž budou dodržovat přísná hygienická opatření. K rozvolnění by mělo dojít co nejdříve tak, jak to umožní epidemická situace.

Členové think-tanku nepodceňují zdravotní rizika spojená s obnovením docházky do škol, ale upozorňují na rostoucí negativní dopady distančních forem výuky, které mohou v dlouhodobém horizontu zásadně ovlivnit jak vzdělání žáků a studentů, tak jejich zdravotní stav.

Mezi nejohroženější skupiny patří z tohoto pohledu žáci prvního stupně základních škol a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a rovněž studenti posledních ročníků, kteří se připravují na maturity či státní závěrečné zkoušky na vysokých školách.

Think-tank Univerzity Karlovy „Vzdělávání21“

Jedná se o odbornou platformu univerzity, jejímž cílem je systematicky zlepšovat vzdělávací soustavu a posilovat moderní pedagogické přístupy a metody, včetně kultivace veřejné debaty o tématech školství. Členy jsou přední odborníci z akademické oblasti i praxe, kteří se dlouhodobě věnují zlepšování oblasti školství.

Členové think-tanku chtějí s pomocí dalších přizvaných spolupracovníků iniciovat a pomoci prosadit nejméně 21 změn, které pomohou českým učitelům, rodičům a žákům (studentům), tedy dohromady českému školství. V rámci think-tanku pracují tři vzájemně propojené platformy, jejichž prostřednictvím může kdokoli navrhnout nové téma. To pak bude posouzeno a případně začleněno do plánu aktivit na příslušné období.

Think-tank na tiskové konferenci 19. října představil materiál „Vzdělávání na základních a středních školách v kontextu pandemie COVID-19“, který vyhodnocuje dosavadní zkušenosti s distanční výukou a navrhuje osm konkrétních doporučení, jak v této oblasti dál postupovat. Na téma „Jak koronavirus změní vzdělávání?“ proběhl také diskuzní webinář, jehož hosté byli prof. PaedDr. Radka Wildová, CSc., prorektorka Univerzity Karlovy pro koncepci a kvalitu vzdělávací činnosti, a Mgr. Bohumil Kartous, Ph.D., ředitel Pražského inovačního institutu. Dokument, záznam webináře a další informace jsou zveřejněny na webových stránkách www.vzdelavani21.cz.